

Posudek vedoucího práce na diplomovou práci

Martina Grobelného na téma

Zásada „ne bis in idem“ v judikatuře soudů

Autor si zvolil za téma diplomové práce problematiku aktuální, v literatuře dosud komplexně nezpracovanou. Problematika zákazu opětovného potrestání (trestního stíhání) nabývá na významu zejména v kontextu rozšiřování jeho mezistátních účinků. Princip „ne bis in idem“ je pojímán jako jedno ze základních lidských práv zaručené Listinou i mezinárodními smlouvami o lidských právech. Je mu proto věnována pozornost nejen v judikatuře českých soudů, ale též např. v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva či Evropského soudního dvora.

Předkládaná práce, která čítá 70 stran samotného textu, je rozčleněna vedle úvodu a závěru do sedmi kapitol. Členění je logické a přehledné. V Úvodu diplomant vychází z charakteristiky zásad z pohledu přirozonoprávního i pozitivistického. Mezi základní zásady řadí i zásadu „ne bis in idem“. Dále nastiňuje zaměření práce a obsah jednotlivých kapitol. Kapitola druhá je zamyšlením nad podstatou a smyslem zásady „ne bis in idem“. Předpokladem uplatnění zásady ne bis in idem je právní moc rozhodnutí, jež je rozebrána v kapitole třetí. Vysoce oceňuji systematický přístup autora k problematice právní moci. Po obecné charakteristice právní moci a jejich důsledků pro rozhodnutí (nezměnitelnost, závaznost) přistupuje autor k pojmovému vymezení skutku a problematice totožnosti osoby a skutku. Správně přitom upozorňuje přitom na rozdíl mezi totožností a jednotou skutku. Zakotvení zásady „ne bis in idem“ jednak v právním řádu České republiky v souvislosti s trestním řízením, jednak v kontextu nejvýznamnějších mezinárodních smluv o lidských právech, kterými je Česká republika vázána, jsou věnovány kapitoly čtvrtá a pátá. Zevrubná a přínosná je autorovo pojednání o čl. 4 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva (kapitola 6.). Kapitola není přepisem relevantní judikatury, diplomant se snaží postihnout souvislosti a prezentuje svůj názor (velmi dobře argumentačně podložený) na to, jak se s judikaturou vypořádat. Problematika zrušení

pravomocného rozhodnutí o přestupku je zmíněna v kapitole sedmé. Snad největším autorským přínosem vedle kapitoly šesté je kapitola osmá, v níž se diplomant zabývá vývojem soudobé judikatury v rozhodnutích českých soudů. Po analýze vybraných rozhodnutí následuje shrnutí, v němž autor postihl určité vývojové tendence v judikatuře. Zjevné je ovlivnění naší judikatury rozhodnutími Evropského soudu pro lidská práva. Závěr je vhodným zobecněním celé problematiky.

Názory autora prezentované v práci odpovídají dostupné literatuře, kterou správně a v potřebném rozsahu cituje. Diplomant prokázal hlubší znalost problematiky než bývá obvyklé. Ve zpracované problematice se výborně orientuje. Předkládané dílo by jistě dobře posloužilo jako velmi kvalitní východisko pro další kvalifikační práce autora. Stylisticky je práce na vynikající úrovni, je psána svěžím jazykem, který přitom nesklouzává k žurnalistickému vyjadřování. Nedostatky jazykové či písařské se prakticky nevyskytují.

Za zajímavé považuji pojednání o rozdílu v chápání pojmu „tentýž čin“ v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva a Evropského soudního dvora (str. 39 - 40). Diplomant by se při obhajobě diplomové práce mohl zamyslet, zdali tato diference může přinést do budoucna nějaké problémy v praxi.

Předložená diplomová práce podle mého názoru splňuje a ve více směrech překračuje všechny požadavky kladené na práce tohoto druhu a je bezpochyby způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

V Praze dne 30. října 2007

JUDr. et Bc. Tomáš Gřivna, Ph.D.